

VÄIKE-MAARJA VALLA

Infoleht

Nr 5 (116)

Mai 2003

Hind 3 krooni

TÄNAVU PEAME XVI PANDIVERE PÄEVI

PÄEVADE AJAKAVA

Teisipäeval, 27. mail

18.00 - KOONU KÜLAKONVERENTS endises mõisapargis (postkastide juures).

Meenutame mõisa ja küla ajalugu, lähemat ja kaugemat minevikku. Räägime tänapäevast ja arutleme koos vallajuhtidega küla arenguvõimaluste üle. Kontsert Väike-Maarja rahvamaja isetegevuslastelt. Oodatud on kõik Koonu küla praegused ja ka endised elanikud!

Neljapäeval, 29. mail

18.00 - VAO KÜLAKONVERENTS tornlinnuse juures.

Vaatame Jakob Liivi näitemängu "Ordumeister" ning meenutame mõisa ja küla ajalugu. Räägime tänapäevast ja arutleme koos vallajuhtidega küla arenguvõimaluste üle. Kontsert Kiltsi rahvamaja laulu- ja tantsumemmedelt. Oodatud on kõik Vao küla praegused ja ka endised elanikud!

Reedel, 30. mail

18.00 - MUUSIKATUND Väike-Maarja kirikus.

Esineb Beckenhami (Inglismaa) koguduse ansambel Nigel Groome'i juhatusel. Kavas inglise koorimuusika klassika.

Laupäeval, 31. mail

10.00 - äratusmängud pasunakoorilt

11.00 - rongkäik

11.20 - päeva avamine Jakob Liivi pargis, esinevad segakoor ja kammerkoor

11.45 - päeva avamine peoplatsil (Dajan Ahmet ja Erki Aule)

11.45 - muusikakooli õpilaste väike kohvikukontsert, I (rahvamaja jalutussaal)

12.00 - I KONTSERT

· noorema vanuserühma TIPID-TÄPID · noorem showtantsurühm · rahvamaja lauluring · gümnaasiumi laste rahvatantsurühm · Härmalõnga tantsumemmed

12.30 - vallavolikogu ja -valitsuse kohtumine vallarahvaga (rahvamajas)

12.30 - paariskorvpall

12.45 - laste asfaldijoostuste võistlus

13.00 - Esinevad Dajan Ahmet ja Erki Aule

13.00 - põllumeeste võistlus

13.30 - II KONTSERT - 130 aastat ühislaulmist Väike-Maarjas

· segakoor Helin · kammerkoor · gümnaasiumi koor · TIPID-TÄPID · ühendkoor

14.15 - muusikakooli õpilaste väike kohvikukontsert, II (rahvamaja jalutussaal)

14.15 - laste võistlused

14.15 - valla meistrivõistlused köieveos

14.30 - Esinevad Dajan Ahmet ja Erki Aule

14.45 - III KONTSERT

· pasunakoor · vanem showtantsurühm · naisrühm · segarühm · tütarlaste ansambel

15.30 - autasustamine, võtmemõistatuse auhindade loosiimine

16.00 - NÄITEMÄNG "Konna kosjad" rahvamajas

21.00 - TANTSUPIDU rahvamajas ansambliga Hea Story

* Laot * Batut * Väike-Maarja-teemaline võtmemõistatus * Näomaa-lingud * Koduõllekonkurss * Naisseltsi kohvik rahvamaja jalutussaal * Enn Koorti tööde näitus kalanahkadest rahvamaja jalutussaal * Avatud rahvamaja baar * Päeva juhivad Dajan Ahmet ja Erki Aule

Toredaid kodukandipäevi kõigile!

29. mail kell 18 toimub Vao tornlinnuse esisel vabaõhuetendus "ORDUMEISTER"

Nalja ja naeru ei saa seal mitte palju olema. Tegu on Jakob Liivi kurbliku näitemänguga 15. sajandi algusest. Veidi vananenud värvid on suupärasemaks seadnud Ene-Riina Ruubel.

Millest räägib see tükk?

Eks ikka petisest ordu-meistrist, kel suur võim omal maal. Ta võib vangi panna, keda tahab, inimesi hukata või orjaks müüa. Aga ta tahab ka pereelus oma võimu ja suurst näidata – vana naise Alma maha jätta ja noort tüdrukut Adelet võrgutada ning teda aitab kelmustükke septseda üks kõrgem vaimulik.

Ja nagu Jakob Liiv näitemängus ütleb: "Kes aru tahab saada, see ka saab, et sakslane tähendab ikka sakslast, vaimulik ikka vaimulikk ja eestlane ikka eestlast!"

Näidendi tegelased on kõik seotud koolidega: Väike-Maarja Gümnaasiumist õpetajad Raimo Maasik ja Veiko Metsaar, 11. klassi noormehed Siim Kesler, Toomas Šarin, Sven Tammoja, Rene Mere, Martin Kungas, Lauri Pentjärv, Rando Vink, abiturient Urmet Leemets, muusikaõpetaja Ly Ipsbergi tütarlastekoori neiud, Väike-Maarja Lasteaia õpetajad Lili Guiton ja Kaja Teder, Aluvere Põhikooli õpetaja Reine Antton ja Marju Metsman Väike-Maarja Õppekeskusest. Näitemängu lavastaja on Heli-Liivia Komp. Kasutatavad mõõgad valmistasid gümnaasiumi noormehed. Oma kauneid hobuseid näitavad kohalikud hobusekasvatajad.

Armas Väike-Maarja vald rahvas – kohtume Vaos!

**Tulge müüma,
tulge ostma,
tulge Pandivere
päeva
LAADALE
Väike-Maarjasse
laupäeval, 31.
mail!**

**Info telefonidel
95 750, 95 759**

VALLAVOLIKOGUS

23. aprillil 2003. a

1. Põllumajanduslike maade kasutusse andmine.

Volikogu liige Lembitu Pihlak tegi avalduse enda mitteosalemise kohta Pikevere külas asuva katastriüksuse kasutada andmise otsuse eelnõu arutamisel ja otsustamisel.

Otsustati: 1) anda Pikevere külas asuv KÄÄRI katastriüksuse põllumajanduslik maa aktsiaseltsi Diner kasutusse kuni välja kuulutatud vabale põllumajandusmaale kasutusvalduse kinnistusraamatusse kandmise, vallavalitsusel sõlmida aktsiaseltsiga vormikohane leping,

2) anda Varangu külas asuv põllumajanduslik maa kasutusse Raimo Beilmannile välja kuulutatud vabale põllumajandusmaale kasutusvalduse kinnistusraamatusse kandmise, vallavalitsusel sõlmida aktsiaseltsiga vormikohane leping

2. Seisukoha andmine kinnistute müümiseks välismaalasele.

Otsustati teha maavanemale ettepanek mitte anda nõusolekut osaühingule Fortissimo kuuluvate EINA ja VALLIMÄE kinnistute müümiseks välismaalasele.

3. Küsimuste lahendamiste delegerimised.

Otsustati delegerida "Maakorraldusseaduse" §3 lg 1 kohaliku omavalitsuse pädevusse antud küsimuste lahendamine vallavalitsusele, välja arvatud seaduse 3. jaos toodud küsimused, delegerida "Maakatastri-seaduse" §18 lg 2, 4, 5, 6 ja §19 kohaliku omavalitsuse pädevusse antud küsimuste lahendamine vallavalitsusele, välja arvatud seaduse §18 lg 6 teises lauses toodu, delegerida "Maareformi seaduse" §22² lg 1 ja

Vabariigi Valitsuse 06.11.1996. a määrusega nr 268 kinnitatud "Maa enampakkumisega erastamise korras" kohaliku omavalitsuse pädevusse antud küsimuste lahendamine vallavalitsusele.

4. Esindaja määramine EMOL-i Maapäeva koosseisu.

Otsustati määrata vallavolikogu esindajaks Eesti Maaomavalitsuste Liidu Maapäeva koosseisu volikogu esimees.

5. Esindaja määramine MTÜ Virumaa Mõisakoolide Ühendus projektide töörühma.

Otsustati määrata Väike-Maarja valla esindajaks MTÜ Virumaa Mõisakoolide Ühendus projektide töörühma volikogu esimees.

6. Arengukava muutmise.

Valimisliit "Teie valik" esitas kaks arengukava muudatusettepanekut:

1) mitte käsitleda loomsete jäätmete käitlemise tehase rajamist arengukavas,

2) mitte käsitleda Väike-Maarja aleviku keskväljaku arendamise projekti arengukava prioriteedina.

Abivallavanem Kaarel Moisa selgitas, et keskväljaku väljaehitamise projekti arengukavast väljaarvamise korral on raskendatud Virumaa Teedevalitsuse poolt Simuna mnt – Pika tn ristmiku väljaehitamine vastavalt koostatud projektidele.

Volikogu esimees Indrek Kesküla informeeris, et arengukava finantsplaneeringut ei ole käsitletud üheski volikogu komisjonis ja volikogu juhatuses ja tegi ettepaneku arutada finantsplaneeringut järgmisel volikogu istungil. Volikogu liige Lembitu Pihlak tegi ettepaneku lükata arengukava muutmise edasi järgmisele istungile. Arendus-ettevõtlusnõunik

Katrin Tirman palus arengukava muutmist mitte edasi lükata, sest see võib saada takistuseks paljude lähiajal valmivate projektide esitamisel. Volikogu esimees pani hääletusele ettepaneku: lükata arengukava muutmise menetlemine edasi järgmisele volikogu istungile. 3 poolt, 11 vastu ja 2 erapooletu häälega otsustati jätta arengukava muutmise menetlemist samal istungil.

Järgnevalt asuti arutama ja läbi hääletama esitatud arengukava parandusettepanekuid:

Valimisliidu "Teie valik" ettepanekud:

1) arvata arengukavast välja keskväljaku arendamise projekt – 6 poolt, vastu 10 – otsustati jätta arengukava muutmata,

2) mitte käsitleda loomsete jäätmete käitlemise tehase rajamist arengukavas – poolt 7, vastu 9 – otsustati jätta arengukava muutmata.

Volikogu liige Peeter Albi esitas järgmised ettepanekud:

1) lk 10 ettepanek luua põhikohaga volikogu esimehe koht 2003. a jooksul – poolt 1, vastu 15 – otsustati jätta arengukava muutmata,

2) lk 15 lisada ülevaatele olukorras uus lõik – otsustati ühehäälselt parandus sisse viia,

3) lk 80-81 lisada "riigi poolt rajatava" – poolt 11, vastu 2, erapooletu 2 – otsustati parandus sisse viia.

Otsustati koos parandusettepanekute sisseviimisega muuta vallavolikogu 18.04.2001. a määrusega nr 12 vastu võetud "Väike-Maarja valla arengukava aastateks 2000-2005" "Väike-Maarja valla arengukavaks aastateks 2003-2005".

Määruse eelnõu poolt hääletas 11, vastu 5 volikogu liiget.

7. Teeregistri asutamine.

Otsustati asutada Väike-Maarja valla teeregister, vallavalitsusel esitada järgmisele volikogu istungile kinnitamiseks registri põhimääruse eelnõu.

Eelnõu võeti vastu ühehäälselt.

8. 2002. a. vallaeelarve täitmise aruande kinnitamine.

Kuulati ära revisjonikomisjoni esimehe Madis Niinemetsa arvamus, kes tutvustas revisjonikomisjoni akti.

Otsustati kinnitada 2002. a. vallaeelarve täitmise aruanne,

Otsuse eelnõu poolt hääletas 15, erapooletuks jäi 1 volikogu liige.

9. 2003. a. eelarve täitmine seisuga 31. märts.

Otsustati võtta esitatud aruanne teadmiseks (lisatud protokollile).

10. Kohanime määramise korra kehtestamine.

Otsustati kehtestada kohanime määramise kord.

11. Informatsioon.

Volikogu esimees Indrek Kesküla esitas informatsiooni Avanduse, Laekvere, Rakke ja Väike-Maarja valla volikogu liikmete õppepäevadest 2. ja 9. mail Väike-Maarja rahvamajas.

Vallavanem Olev Liblikmann ja haridusosakonna juhataja Raili Sirg mets informeerisid õpilaskodu rajamise ja õppekeskuse munitsipaliseerimise teemal 23. aprillil toimunud nõupidamisest haridusministeeriumis.

Abivallavanem Kaarel Moisa esitles uut ehitusnõunikku Raul Kütiti, kes asus ametisse 17. aprillil, ja tutvustas väljakuulutatud riigihankeid.

13. mail sõidab 5-liikmeline valla delegatsioon Sirdali kommuuni.

VALLAVALITSUSES

22. aprillil 2003. a

1. Maaküsimused.

Nõustuti

Ärina külas asuva 7,8 ha suuruse TAMME katastriüksuse ostueesõigusega erastamisega Vladimir Mähakule.

2. Vallavalitsuse esindaja määramine EMOL-i Maapäeva koosseisu.

Otsustati määrata vallavalitsuse esindajaks EMOL-i Maapäeva koosseisu vallavanem Olev Liblikmann.

3. 2002. a. aastaaruanne ja revisjonikomisjoni akt.

Otsustati esitada 2002. eelarveaasta aruanne volikogu istungile kinnitamiseks, revisjonikomisjoni akt võtta teadmiseks.

4. Raha eraldamine reservfon-

dist.

Otsustati eraldada reservfondist 5500 krooni 26. aprillil toimuva V GEORGI KANGE võistluse korraldamiseks.

5. Tänavasulgumine.

Otsustati lubada sulgeda teelõik Tamme tn – keskväljaku piiril Väike-Maarja alevikus 26. aprillil 2003 ajavahemikul 10.00 – 18.00 seoses V Georgi Kange võistluse läbiviimisega.

6. Informatsioon.

Vald paneb välja oma võistkonna Lurichi kevadjooksul

29. aprillil 2003. a

1. Maaküsimused.

Nõustuti

Ebavere külas asuva 0,9837 ha

suuruse JÕESOO katastriüksuse moodustamisega enampakkumisega erastamiseks;

Kännuküla külas, Koonu külas ja Raeküla külas asuva Enn Griffelile kuuluva JAANIRAHVA katastriüksuse jagamisega Jaanirahva katastriüksuseks, Liisi katastriüksuseks ja Ossi katastriüksuseks.

2. Sotsiaalkomisjoni ettepanekute kinnitamine.

Otsustati eraldada ühekorreds toetused summas 10 000 krooni.

3. Raha eraldamine reservfondist akende soetuseks.

Otsustati eraldada reservfondist 11 000 krooni hoolekande- ja tervisekeskusele akende soetuseks (peearstide Mall Lepiksoo ja Tiina Vilimaa poolt renditavad ruumid).

4. Ehitusloa väljastamine.

Otsustati anda ehitusluba OÜ-le Müüriku Farmer Müüriku suurfarmi rekonstrueerimiseks.

5. Asfaldiplatsi üürimine AS-le Mets ja Puu.

Otsustati anda põhimõtteline nõusolek AS-le Mets ja Puu asfaltplatsi rentimiseks Tamsalu mnt 1, volitada abivallavanem Kaarel Moisa pidama läbirääkimisi hinna suhtes.

6. Korteriavaldused.

Otsustati mitte nõustuda Janne Meidlale ja Annela Laidrele eluruumi üürile andmisega, sest valla omanduses olevaid kortereid antakse üürile ainult kas tööandja eluruumina või sotsiaalkavajadusteks.

7. Ljudmilla Zirkki avaldus.

Otsustati taotlust puurkaevu rajamiseks mitte rahuldada, kuna vallaeelarves puuduvad selleks vahendid,

vald korraldab vastavalt vajadusele elanike joogiveega varustamist, muuks otstarbeks (loomapidamine, juurvilja kasvatamine) vald veega varustamist ei korralda.

8. Projekteerimistingimuste väljastamine.

Otsustati kinnitada puurkaevu rajamise projekteerimistingimused OÜ-le Vainu Tare Puhkekeskus kuuluval MUMMU katastriüksusel Mürriku külas.

9. Kauplemisloa väljastamine.

Otsustati väljastada tähtjatu kauplemisluba füüsilisest isikust ettevõtja Tiit Sinisalu Külalistemajale aadressil Jaama 4 Väike-Maarja alevikus.

10. Informatsioon.

Abivallavanem Kaarel Moisa tutvustas AS Palkest taotlust osta Tamsalu mnt 1 asuv angaar. Nimeta-

tud vallavara müügiks on oma nõusoleku andnud volikogu majanduskomisjon. Otsustati korraldada angaari võõrandamiseks enampakkumine.

Vallaarst Ene Kinks esitas informatsiooni maakonna uimastiennetusalasel konverentsil räägitust.

6. mail 2003. a

1. Väike-Maarja Valla Raamatukogu põhimääruse muutmise ettepanek.

Otsustati esitada volikogu maikuu istungile kinnitamiseks Väike-Maarja Valla Raamatukogu põhimääruse muudatus järgmises sõnastuses: annab Raamatukogu sisemise töö korraldamiseks käskkirju, s.h töötajate töölevõtmiseks ja vabastamiseks, korraldab personaliarvestust.

2. Pandivere päeva müügiko-

ha maksumuse kinnitamine.

Otsustati kinnitada 31. mail toimuva Pandivere päeva laada müügikoha maksumuseks kuni 100 krooni, volitada abivallavanem Kaarel Moisa määrada iga müügikoha maksumust kohapeal.

3. Puude mahavõtmine.

Otsustati nõustuda puude mahavõtmisega järgmistes asukohtades: Kaarli talu Väike-Maarja alevikus (7 pihlakat), Mammu talu Mürriku külas (7 kuuse ja 1 kask), Põhja 11 Väike-Maarja alevikus (2 kaska), Soo 8 Väike-Maarja alevikus (lepa- ja pajuõsa), Kastani maaüksus Triigi külas (1 pärn ja 3 saart), poolt 5 vallavalitsuse liiget, erapooletu 1.

4. Ehitisele kasutusloa andmine.

Otsustati anda Helgi Tealasele Uuemõisa külas asuvate majandus-

hoone ja sauna kasutusloa.

5. Informatsioon.

Kultuuri- ja spordiosakonna juhataja Ilve Tobreluts tutvustas Pandivere päeva üritusi (külakonverentsid Vao ja Koonu külas, etendus "Ordumeistrid") ja naisekandmise esivõistlusel kavandatud uut võistlust abielupaaridele.

Abivallavanem Kaarel Moisa informeeris OÜ Pandivere Vesi üldkoosolekust, kuhu valla esindajad ei kutsutud, Vallavalitsuse seisukoht – 7. mail toimuvall üldkoosolekul valla esindaja abivallavanem Kaarel Moisa ei osale aastaaruande kinnitamise, osakapitali suurendamise hääletamisel.

Vallavanem Olev Liblikmann tutvustas Väike-Maarja politseijaoskonna ettepanekuid avaliku korra paremaks tagamiseks.

Toimetulekutoetuse avalduste vastuvõtuajad on järgnevatel kuudel tavapärasest natuke erinevad:

juunis	9., 12., 16., 19. ja 20. kuupäeval;
juulis	3., 7., 10., 14. ja 17. kuupäeval;
augustis	7., 11., 14. ja 18. kuupäeval;
septembris	8., 11., 15. ja 18. kuupäeval.

Vastuvõtu kellaajad on endised:
9.00 – 13.00 ja 13.30 – 16.00

Tähelepanu, käes on kevad ja kaugel see suvigi enam on!

Väike-Maarja Vallavalitsus korraldab järjekordse Kauni Kodu konkursi.

Tuleme vaatama valla hooldatud koduaedasid, et mihkli-päevaks välja selgitada 2003. a valla kauneimad koduaiad.

Esimene ringkäik toimub juuni teise nädala jooksul.

Teist korda käime kaunites koduaedades sügisel septembrikuus.

Väike-Maarja olmekomisjon

VALLAVOLIKOGU HARIDUS- JA KULTUURIKOMISJONIS

7. aprilli 2003 haridus- ja kultuurikomisjoni koosolek toimus Väike-Maarja vallamajas. Osa võtsid kõik valla töötajad, kes on seotud noortega: noortekeskuse juhataja, lastekaitsetöötaja, noorsoopolitseinik, kirikuõpetajad.

Koosoleku avas valla lastekaitsetöötaja Helle Ling, kes tutvustas praegust olukorda vallas ning tutvustas erinevaid suve veetmise võimalusi vähekindlustatud perede lastele. Noortel on võimalus osaleda Remniku suvelaagris. Siinkohal ka üleskutsed nendele peredele – saatke oma lapsed võimalusel laagrisse, sest organisatsioonid suvi on lastele palju kasulikum kui sihitult jalutamine.

Kohalikest noorsooprobleemidest rääkis Merle Kiigemaa. Tema jutust selgus, et praegune olukord pole sugugi kiita, sest väär- ning kuritegude arv aina suureneb. Samuti andis ta lühilülevaate uuest seadusest, mis puudutab just noori.

Kolmandaks sai sõna Väike-Maarja valla noortekeskuse juhataja Lea Eige. Noortekeskuse töötaja andis lühikese ülevaate noortekeskuses toimuvast. Praegu on noortel võimalus mängida erinevaid mänge, videoid vaadata ning lihtsalt sõpradega aega veeta. Probleemiks on aga meie noored "kuked", kes ei taha teis-

tega arvestada ning üritavad oma suurema jõuga teised keskusest välja ajada. Samas tutvustati ka tuleviku plaane. Loodame siiralt, et leidub kabe- ja malehuvilisi, kes tahavad üksteisega rammu katsuda ning enast selles osas ka arendada.

Kirikuõpetajad andsid lühilülevaate sellest, kuidas nemad on noored töösse haaranud. Loodan siiralt, et leidub noori, kes ei pea paljaks oma silmaringi just kirikus laiendada.

Kokkuvõtteks ütles seda, et praegune olukord noortetöös on normaalne, aga olen kindel et seda saab veelgi paremaks muuta, sest vallas on selliseid inimesi, kes on huvitatud noortega tegelemisest ning koos nendega töötamisest. Raudset närvi neile!

Ivika ABNER,
haridus- ja kultuurikomisjoni liige

5. mai haridus- ja kultuurikomisjoni koosolek toimus Väike-Maarja Muuseumis, kus komisjoni liikmed enne päevakorrapunktide juurde asumist tutvusid näitusega "Punane labürint", mis asub hetkel muuseumi II korrusel.

Esimene päevakorrapunktina oli arutlusel muuseumi tänane ja homne päev. Reeli Freiental andis üle-

vaate muuseumi minevikust, tänapäevast ja tuleviku plaanidest. Sealhulgas tutvustati muuseumi igapäevast rutiinset töökorraldust: eksponaatide kogumist, arvelevõtmist, säilitamist jne. Muuseumi probleemiks on fondiruumi vähesus. Suuri esemeid enam ei koguta, kuna pole kohta, kus neid hoida ja eksponeerida. Sellega seoses tehti ettepanek, et võiks uurida filiaali tegemise võimalusi vallas (plusspunktina on seal juba Vao tornlennus, mille külastatavus on väga suur).

Samuti tehti ettepanek korraldada inimeste mälestuste ning tähtpäevakõnede (näit. koolide aktusekõnede) kogumist ja säilitamist. On vaja leida inimene, kes sellega tegelema hakkaks.

Teise päevakorrapunktina oli turismikorralduse seis, millest andis väga hea ülevaate Ellu Moisa, kes rääkis loodus- ja õpperadadest, nende laiendamisest. Juba olemasolevale telkimisplatsile lisanduvad tulevikus Punamäe ja Ebavere telkimisplatsid. Külastajaid on iga aastaga järjest juurde tulnud ja kui antud suunale kindlaks jääda, siis meie piirkonnal on lootus muutuda väga ligi-tõmbavaks turismipiirkonnaks.

Kolmanda päevakorrapunktina oli koostöö sõprusvaldadega, millest

andis ülevaate Ilve Tobreluts. Tähele- kis, et meil on neli sõprusvalda: kaks Soomes, üks Taanis ja üks Norras (täpsema informatsiooni saab valla kodulehelt). Ilve meenutas sõprus- suhete ajalugu ja ühiseid ettevõtmisi.

Jäi kõlama mõte, et edaspidi võiks pearõhk asetuda volikogude poliitika- vahelisele õppele (koolitus, projek- tide kirjutamine jms).

Neljandaks võttis sõna Katrin Tirman, et anda ülevaade EL-i struk- tuurifondidele esitatavatest projekti- dest ja Väike-Maarja ujula ehitami- sega seonduvast. Kuna kindlat lahen- dust viimase küsimuse kohta käes- olevaks hetkeks ei ole, otsustati selle küsimuse juurde naasta septembris.

Viimase punktina oli arutusel Väi- ke-Maarja valla finantsplaneering aastateks 2003-2005, kus küsimus- te le vastas Reet Eesmäe.

Järgmine haridus- ja kultuuriko- misjoni koosolek toimub 11. augusti- til 2003. Haridus- ja kultuurikomis- jon soovib kõigile ilusat ja toredat suve.

Larissa KÄBIN,
haridus- ja kultuurikomisjoni liige

Kuidas tasub põllumehel hääletada 14.septembri rahvahääletusel?

Aktiivsete ja edukate põllumeeste (aasta põllumehe valimisel antud intervjuud) arvates tasub hääletada Euroopa Liiduga ühinemise poolt peamiselt seepärast, et pärast ühinemist **tõuseb majanduslik stabiilsus**. Näiteks 1998/99. a majanduskriisi ajal vähenesid Eesti põllumeeste müügisissetulekud keskmiselt 40%, Euroopa Liidu farmeritel keskmiselt 3%.

2002. aastal vähenesid maailmaturu müügingimuste halvenemise tõttu Eesti põllumajanduse sissetulekud esialgselt andmetel 10,5%, mõnes tootmisharus, näiteks seakasvatases on sissetulekud vähenenud enam kui 1/3 võrra, Euroopa Liidus ainult 3%.

Euroopa Liiduga ühinemisel vabaneb Eesti siduvatest kohustustest Maailma Kaubandusorganisatsioonis, mille kohaselt Eesti ei saa rakendada kõiki turukorralduse meetmeid: tasakaalustavaid tolle riikide vastu, millega on sõlmitud vabakaubanduslepingud ja eksporditoetusi, mida kasutavad ka nn liberaalse majandusega riigid.

Ebastabiilne majanduskeskkond halvab investeerimiskliimat. Eesti põllumajandusse on viimastel aastatel investeeritud brutolisandväärtuse kohta keskmiselt 2,5 korda vähem kui Euroopa Liidus keskmiselt.

Ühinemisel ELiga **suurenevad Eesti põllumajanduse sissetulekud** tänu liidu maksu-

jõulisele turule ja turutoetustele 2007. aastaks võrreldes 2002. a tasemega **1,55 korda**. Nii väidab Euroopa Komisjoni analüüs. Mitteühinemise korral sissetulekud vähenevad jätkuvalt 12%, sh loomakasvatases 14%. **Eesti saab Euroopa Liidust turutoetusi 100% liidu tasemel** – 2004. a 360 mln krooni ja 2005. a 570 mln krooni. Kui turutoetustele lisada aga 55% ELi otsetoetustest, siis suurenevad põllumehe sissetulekud ligi kaks korda.

Põllumehe võidust tarbija ei kaota

Eesti ja teiste Euroopa riikide teadlaste andmed näitavad, et toiduainete hinnad sõltuvad eelkõige tarbija ostujõust. Näiteks on Taanis nii keskmised sissetulekud kui ka toiduainete hinnad Euroopa Liidu keskmisest 20-25 protsenti kõrgemad, Kreekas ja Hispaanias aga 15-20% madalamad.

Tootja – ja tarbijahind pole üksüheses seoses. OECD andmete järgi tehtud analüüs näitab, et põllumajandussaaduste hindade allasurumisest alates 1995. a kuni käesoleva ajani tarbijad ei ole võitnud.

Viimasel 6-7 aastal on rukki hind püsinud Eestis samal tasemel, leiva hind on tõusnud enam kui 50%. 2003. aastal surus aga näiteks Ukrainast imporditud rukki hind Eesti tootjahindu

alla 1/3 võrra, kuid leiva hind langes ainult 3%. **Loodetavasti Eesti avalikkus mõistab, et 3% tarbija kasu on kokkuvõttes kogu ühiskonnale kahjulik ja mõttetu, sest nii hävitatakse töökohti maal!**

Maaelu arengumeetmete kaudu on planeeritud Eestile 50% rohkem vahendeid kui liikmesmaadele. Meil on õigus otsustada, kuidas neid vahendeid kasutatakse. Juhul kui osutub vajalikuks, võime sellest 20% suunata tootmise arenguks.

Sissetulekute kasv

Põllumajanduse töötasude tase on olnud taasiseseisvumise perioodil 40-50% madalam riigi keskmisest. Sealjuures põllumajanduses on suured erinevused suurte ja väikeste talude palkades ning omanikutuludes.

Euroopa Liidus **tekib Eesti väiketalunikel**, keda on enam kui pool talude arvust, võimalus saada mitmesuguseid toetusi: Euroopa Liidu nõuetega koostamise toetus, elatustalu toetus, agrokesekkonna toetus jt. Nende kaudu saab **suurendada sissetulekuid 2-3 korda**.

Paraku **vaatavad väiketalunikud (SaarPolli uurimus) Euroopa Liiduga ühinemise perspektiivi kõrvalt ja hirmunult**. Nende arvates läheb majanduslik olukord ühinemisel veelgi halvemaks. Nad on kibestunud ja kaotanud usu tulevikku. Prob-

leem on selles, kuidas luua nendega kontaktid, õpetada kirjutama lihtsaid projekte ja taotlusi. Väiketalunikud ei kasuta põllumajandusministeeriumi ning Eesti Talupidajate Keskliidu trükiseid ja Interneti, kus kõik andmed on kättesaadavad. Nad ei käi ka seminaridel ja õppepäevadel. Nad kasutavad infoallikatena maakonna- ja vallalehti, raadiot ja TVd, kuid nendest kanalitest saadud info ei ole olnud piisav. Põllumajandusministeerium kavatseb saata maikuus igale talunikule otsepostitusena vajaliku info koju. Loodan siiski väga, et ka kohalikud lehed aitavad tulevikus põhjalikumalt selgitada, miks Eesti põllumehele on kasulik hääletada Euroopa Liiduga ühinemise poolt.

Tiit TAMMSAAR,
põllumajandusminister

Töö- ja puhkelaager algab juunis

Laagrisse ootame noori alates 13. eluaastast. Registreerimine toimub 19. maist Väike-Maarja Noortekeskuses, aadressil Lõuna 10 ja vallavalitsuses tuba 110. Kaasa võtta lapsevanema avaldus. Palume märkida avaldusele ka arveldusarve number.

Väike-Maarja piirkonna noortele toimub töö- ja puhkelaager 16.-20. juunini ja Kiltsi piirkonna noortele on laagri esimene vahetus 30. juunist - 04. juulini ja teine vahetus 7.-11. juulini.

Teeme heakorratöid Ebavere mäel ja Müüriku laululava juures ning osaleme Vaos vana jõesängi koristamisel ning Kiltsi pargi hooldustööl.

Info telefonil 55038 ja 95757.

Looduskaitsekuu üritus Väike-Maarja vallas

21. mail toimub Äntu looduse õpperaja tutvustus, mille päevakava on järgmine:

13.45 - Kogunemine Äntu Valgejärve juures olevale parkimisplatsile.
14.00 - Trükise "Lääne-Virumaa kaitsealad ja üksikobjektid" esitus ja Äntu-Nõmme looduse õpperaja trükise esitus.
15.00 - Tutvumine õpperajaga.
17.00 - Piknik Sinijärve telkimisplatsil.

Ootame osalema kõiki valla elanikke!

Katrin TIRMAN,
arendus-ettevõtlusnõunik,
keskkonnanõuniku kt

Prahi põletamisest

Paljud on minult küsinud: "Kas kevadel kulu tohib põletada?" Mina vastan alati eitavalt. See on keelatud siseministri 8. sept 2000. a määruse nr 55 § 24 lg 9 alusel. Kuigi kulupõletamine on lubatud keskkonnaministri 15. juuni 1998. a määruse nr 46 lg 10 järgi. Kulupõletamine on väga komplitseeritud, käesoleval kevadel on lubatud aeg juba möödas.

Tegelik elu on näidanud, et meie ei oska kulu põletada ja tuli väljub kontrolli alt. Vastavalt 1. septembrist 2002. a kehtima hakanud karistusseadustikule võib sellele järgneda rahaträhv: eraisikule 18 000 krooni ja juriidilisele isikule 30 000 krooni. Mõtelge sellele, enne kui süütate tiku.

Agas kui kulu on kokku riisunud, siis on see praht. Ja prahi põletamine on küttekoldevälise tule tegemine. See on täpselt paika pandud siseministri 14. nov 2000. a määrusega nr 68. Vaatame seda lähemalt:

Punkt 86 Põlevmaterjali prahti võib põletada objektile tule kiirusel kuni 1,5 m/s selleks kohandatud mittepõlevale

alusel või kuivanud taimestikust puhastatud mineraalpinna-
sel tuletöö üle järelevalvet teostava isiku juuresolekul. Avaliku lõkke tegemise peab selle korraldaja eelnevalt kooskõlastama kohaliku päästeasutusega.

Punkt 87 Prahi põletamise ja lõkke tegemise koht objektile peab paiknema vähemalt 15 m kaugusel mistahes ehitisest või põlevmaterjali lahtisest hoiukohast ja vähemalt 30 m kaugusel metsast. Avaliku lõkke tegemise koht peab paiknema mistahes ehitisest, põlevmaterjali hoiukohast või metsast vähemalt 50 m kaugusel.

Punkt 88 Pärast prahi põletamist ja lõkke või muu küttekoldevälise tule tegemist tuleb põlemisjäätisid hoolikalt kustutada veega ülevalamise või mul-
la või liivaga katmise teel.

Punkt 89 Mistahes küttekoldevälise tule tegemisel tuleb lisaks käesoleva määruse nõuetele järgida kohaliku omavalitsuse volikogu kehtestatud heakorraeskirja ning metsa ja muu taimestikuga kaetud alade kohta kehtestatud tuleohutusnõudeid.

Mitmes omavalitsuses on küttekoldevälise tule tegemiseks kehtestatud ajavahemikud, samuti Lääne-Virumaa Pääste-
teenistuse häirekeskusele teatamise kord, et ei tekiks valesid väljakutseid jms.

Kui põletatava prahi hunnik on nii suur, et kõrvalised isikud võivad selle põletamist pidada tulekahjuks, siis palun teatage enne süütamist häirekeskusele tel 112.

Mul on Teile palve: ärge lubage oma alaealistel lastel (ka Teie juuresolekul) süütada kulu või lõket. Lahtisel tulel on kogu

aeg olnud inimestele maagiline mõju (lapsed on selles suhtes eriti tundlikud). See võib hiljem väga valusalt kätte maksta. Näidake ja õpetage lastele, kuidas saab tuld piirata. Rääkige lahtise tule juures selle kasulikkusest ja kahjulikkusest. Rääkige ka, kuidas nad peavad tegutsema, kui kodus kogemata tekib tulekahju.

Loodan, et Teie abiga saame tulevikus punase kuke tiibu kärpida.

Olavi LOSSI,
tuleohutusejärelevalve
juhtivinspektor

Vaata Maailma kevad-suvise hooaja viimased kursused Väike-Maarja Õppekeskuses

24.05.03 laupäev - kell 9.30
25.05.03 pühapäev - kell 9.30
31.05.03 reede kell 17.00
01.06.03 laupäev kell 9.30

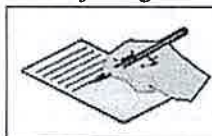
vaata maailma

Registreerida saab telefonil 0669 6222 - tavatariif. Õelda tuleb nimi ja isikukood. Kui teile sobival ajal ei ole kursust, registreerige end soovijate nimekirja.

Registreerida ja infot saab ka saab õpetajalt Malle Mattisenilt telefon 91521 (pärast 19.00) ja 051933935.

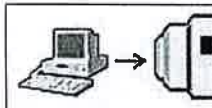
Mida tehakse Eesti Geenivaramusse kogutavate andmetega?

Mis andmeid ja kuidas kogutakse Eesti Geenivaramusse? Mida tehakse geenidonor andmetega edaspidi? Sellised on küsimused, millega inimesed ikka ja jälle Geenivaramu poole pöörduvad. Geenivaramu vastab ja selgitab.

1. Geenidonoriks saada sooviv inimene allkirjastab perearsti juures nõusoleku

vormi. Seejärel annab geenidonor vereproovi ning arst täidab geenidonoritluse põhjal tervise- ja sugupuandmete küsimustiku.

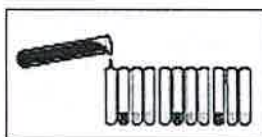
2. Perearst saadab vereproovi ja allkirjastatud nõusoleku vormi kul-

leriga Geenivaramusse. Täidetud küsimustiku saadab perearst Geenivaramusse krüpteeritud ehk salakeelde panduna Interneti kaudu.

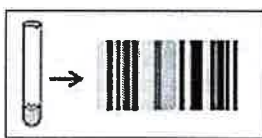
...03EFOA792A...

3. Geenivaramu kodeerimiskeskuses asendatakse geenidonorit isikuandmed unikaalse 16-kohalise koodiga. Gee-

nivaramus säilitatakse andmed anonüümse-
sena, nende sidumine geenidonorit isiku-
ga ehk tagasikodeerimine on võimalik vaid
seaduses sätestatud juhtudel.

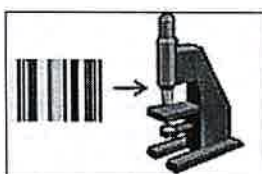

valged vererakud).

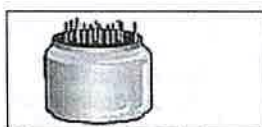

4. Vereproov eraldatakse vere erinevateks komponentideks (plasma, punased ja

5. Valgetest vererakkudest eraldatakse DNA.

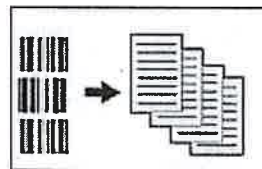

6. DNA lahustatakse puhverlahuses. Iga valmis DNA-proov läbib kvaliteedikontrolli.

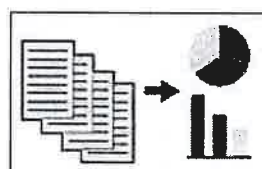

7. Iga geenidonorit DNA, osa valgetest vererakkudest ja ver-

mida säilitatakse vedela lämmastikuga täidetud tünnides ülimadalal temperatuuril.

koostamine ehk anonüümsete geenidonorite geeniinfo kaardistamine.

9. Teadusasutused ja ravimifirmad saavad Geenivaramust tellida anonüümseid geenikaarte ja tervise seisundi kirjeldusi, et nende põhjal uurida geenide ja haiguste seoseid, teha järeldusi geenide rolli kohta haiguste tekkes ning töötada välja uusi ravimeid. Geenidonorid saavad tasuta oma geenikaardi.

Geenivaramuga seonduvate küsimustega korral võib helistada Geenivaramu infotelefonile 07 440 200. Küsimusi võib saata ka e-posti aadressil geenivaramu@geenivaramu.ee

Heategevuspäev Väike-Maarja lasteaias

Kindlasti on igapähele meist lapsepõlvast meele, milline imeline, natuke kõhegi tunne oli kiikuda, milline hoog ja lend, kui tundsid, et oled otsekuul saanud tiivad. Või kui mõnus oli vahel pugeda peitu, olla isekeskis oma mõtete ja maailmaga, mõelda, unistada. Või õues hüpata, joosta, karata, karjuda, käteosavust ja keharamunna proovida. Mäletate? Oli tore. Õu ei olnud lihtsalt õu, liivakast ei lihtsalt liivakast, need olid midagi enam...

Väike-Maarja Lasteaia heategevuspäev oligi korraldatud selleks, et lasteaias mänguõu saaks juurde kiikesid ja turnimiskohti, et lastel oleks oma mänguajast kaasa võtta otsimisi ja avastamisrõõm ning lennutunne.

16. aprillil jäab lasteaias ajalukku. See oli tõeliselt heade tegude päev. Pannuse andsid kõik: nii lapsed oma vahetu ja siira esinemisega, õnneloo- si õngitsejad, noolemängu proovijad,

kohviku külastajad, heategevusmüügist ostjad, korraldajad, lastevanematest abistajad, kõik julgustajad-toetajad. Isegi kevad näitas oma kaunist palet-päikesepaistet ja soojust jätkus kogu päevaks.

Päev algas kell kümme. Ärevus oli suur: kui palju tuleb inimesi, kas ostetakse, kas jäädaakse rahule, kuidas õnnestub jmt. Kõhklusel kimbutasid, sest oli ju sellise päeva korraldamine kõigi jaoks esmakordne ja uudne. Ebakindlus hajus juba esimese veeranditunniga, kui ostjaid jagus nii müügileiti äärde ja kohvikusse ning külastajaid tuli muudkui juurde. Hommikukontserdiks oli saal rahvast pilgeni täis. Esinesid sõime- rühma imearmsad jänkukesed, 5. rühma tüdrukud ja kused, vahva 3. rühma kutsupere, 2. rühma vallatud poisid ja tüdrukud, laulusolistid ning lasteaias kõige vanem rühm kutsus laulu ja tantsuga rõõmsaks saama ja

kevadet otsima.

Pärast vahet natuke pikka, aga meeleolukat esinemiskava, tekkis õnneõngitsemise sirni juures lausa järjekord, kohvikupidajatel tuli kärmesti tegutseda, et kõigile soovijatele maitsvaid kooke ja isuäratavaid küpsetisi pakkuda. Vilgas ostmine käis ka müügileiti ääres, minevaks kaubaks olid pühadejätkud, -tibud, -pärjad. Ka noolemängust osavõtjatest polnud puudust. Kasutati võimalust laste kunstnikul enesest portreed maalida. See kõik andis kindlustunde päeva teise poole õnnestumiseks.

Heategevuspäeva õhtupoolikul oli huvilisi veelgi rohkem. Teisel kontserdil sai näha ja kuulda lepatriinusiid 4. rühmast, laulusolistide, esinesid veelkord 2. rühma mudilased, elevust pakkus õpetajate laulu- ja pilliansambel. Rosinaks kujunes aga etendus "Kuidas tuli kevad" 1. rühma esituses. Aplaus oli kontserdi

lõppedes vägev.

Kiudõnade ütlejatest, vaimustunud külastajatest polnud puudust. Tegutsemist ja sagimist jätkus õhtul kella seitsmeni. Ja kui lõpuks ukseid suleti, hõljus õhus mingi eriline fluidium – päeva heade tegude ja soovide kaja.

Üks veetilk ei ole meri, kuid ühes veetilgas peegeldub maailm. Üks lahke sõna, hea tegu ei muuda veel maailma, kuid palju kauneid tegusid, häid soovide teevad maailma natukene paremaks, helgemaks. Paremaks just nende jaoks, kes hellust ja hoolt enam vajavad – lastele. Toimekas, lustlik 16. aprilli heategevuspäev puudutas ehk nii mõnegi hingekeeli, pannes uskuma headusesse ning koostegemise ja ühtehoidmise jõusse.

Tiiu RÕUK,

Väike-Maarja Lasteaia juhataja asetäitja õppe- ja kasvatusotlaal

USKUMATU! FANTASTILINE! ENNEOLEMATU!

Suhtusin suure skepsise ja eelarvamusega sellele, kui mind, Krüsanteema Kuperpalli, Eesti üht kuulsamat teletegijat, ja Kaido Kõpsi (Tallinna parimat operaatorit) kutsuti Väike-Maarjasse. Aga, aga, kui kohale jõudsin, siis...

Mul ei ole lihtsalt sõnu. See, mis ees ootas, oli uskumatu. Fantastika! Milline haare, milline lend! Mida kõike perifeerias tehakse: heategevuspäev lasteaias heaks! Sellist asja ei kohta isegi Tallinnas. Lausa vabariiklikult ja suure rõõmuga küpsetatakse, meisterdatakse, lauldakse, tantsitakse, müüakse, ostetakse. Täielik ekssootika.

Ja milline auväärne seltskond peale meie veel kohal oli: volikogu esimees, vallavanem, haridusosakonna juhataja, hooletkogu esinaine, muudest tegijatest rääkimata. Kujutage ette, lasteaias juhataja pr Malle isiklikult tervitas meid uksele: "Tere tulemast! Kõikjale võite minna, igal pool on "lahtised ukse", sinna tohib astuda rühmatubadesse, lastevanemad võivad oma lapsi "laenata", et kohvikus maiustada ja õnnelooisiga rahakotti kergendada."

Meeletu tunglemine müügileiti ääres köitis kohe meie tähelepanu. No mida siis nii kangeisti ostetakse? Oh sina sinine siitikas, mäherdune peen kunst ja šedöövrid müügis olid! Haarasin silmapilkselt paar pühade- tibu ja kelmikat oravat. Küsimusele: "KUIDAS MÜÜK EDENE?" vastas pr Selma: "Läheb hästi, tükati kõvasti trügimist, aga rahahunnikud aina kasvavad."

Operaator nuhkis välja kunstniku ateljee. No elavad ikka hästi! Täitsa pael! Lasksin kohe endast portreed teha, aga sellist võimalust saanud kasutamata jätta - täiesti elusale kunstnikule poseerida.

Ja kõige tipp, oh, ma minestan,

kui seda meenutan. Need kaks lastekontserti, lausa gala: laulud, tantsud, ilulugemised, näitemängud, solistid, konferansjeed! Sina jeerum, neil oli veel bänd ka. Küsimusele: "PALJU ÕHTU EEST VÕTATE?" vastati: "Mängime oma lõbuks ja lustiks." Uskumatu!

Noolemängu juurde jõudsin just õigel hetkel, sest vallavolikogu esimees tabamas kümnesse! Kas valla asju ajades sama täpne käsi? (Noh, seda me muidugi pärima ei hakanud ega me mingi uuriv ajakirjandus ole, vaid pesueht seltskonnareporterid) Küsisime hoopis: "MIDA ÜRITUSEST ARVATE?" "Tore ja tänuväärne," vastati. Ka vallavanem harjutas sealsamas kätt, sai temalegi sama küsimus esitatud. Vallavanem sädis lipsu otseks ja sõnas: "Heategevus- üritused on tänapäeva ühiskonnas väga vajalikud. Päev õigustab end kindlasti."

Kohvikust leidsime maiuspalasid söömas proua haridusõuniku. Muideks, kohv oli seal parem kui Tallinna pubides ja millest kõigest oli veel teed keedetud. Fantastika! Ja need meelelt isuäratavad koogid, hõrgud võileivad. Ja mis peamine – hea, aga odav! Küsimusele: "KUIDAS ÜRITUS MEELDIB?" vastas temagi: "Väga tore. Ostin linnu- pesakasti, mis mulle väga meeldis ja mida eriti vaja."

Pinnisime ka kohvikuneide: "KAS TULU ON?"

"Läheb suurepäraselt! Rahvas sööb ju alati. Kelle jalga tatsub, selle suu matsub. Toitu läheb hirmsasti."

Õnneõngitsemise iludustel oli nii palju tegemist kõigile tahtjatele õnne andmisega, et meist Kõpsiga ei tehtud väljagi. Ega õnn ja rikkus kergelt tule! Kuidas see klassik ütleks: "Tee tööd ja näe vaeva, siis tuleb..." Mis siis tuleb, ah, kes seda enam mäle-

tab.

Nüüd veel mõned killud minule antud intervjuudest:

• Üks muhe vanaisa: "Olen kuulnud, et karud pannakse tantsima, aga selline hulk lapsi esinema panna. Uskumatu!"

• Kelmikas lastevanem: "Lasteaed oskab ikka ja jälle üllatada. Suurpärane!"

• Hästi noor lastevanem: "Meeldis, et igal rühmal oli oma imago."

• Algkoolimaja õpilased: "Kontsert oli natuke pikk, aga kihvtilt panid, eriti nunnud olid need jäneseid."

• Üks soliidne isa: "Näitemängu võinuks rohkem olla."

• Üks mõnus isa. "Tore on, mis hästi läheb ja hästi läheb kõik. Kohvik võiks iga päev olla avatud."

• Üks asjalik isa: "Tavaliselt küsitakse raha midagi vastu pakkumata, öeldakse vaid arvenumber. Siin on aga tohutu töö ära tehtud."

• Üks lahe vanaema: "Tehke tuleval aastal jälle!"

• Kingi kõpsutav särtsakas rahvamaja direktor: "Tahan ka lastea-

da!"

Ei jää minulgi muud üle, kui korraldada - võrratu üritus oli. Teised seal Tallinnas lähevad kadedusest roheliseks, ei, lausa kollaseks, kui kuulevad, millisele vingele sündmusele me operaator Kõpsiga pihta saime. Aga järgmisel aastal kukerpallitan siinkandis kindlasti jälle, sest korraldajad tahavad kevadise heategevuspäeva traditsiooniks muuta.

Tsutsufrei, armas Väike-Maarja rahvas!

Menuajakirjanik Krüsanteema Kuperpall

Ühel talvisel hoolekogu koosolekul

Väike-Maarja Lasteaia hooletkogu pakkus välja idee korraldada lasteaias õuevahendite täiendamiseks ja remondiks heategevusüritus, millest lasteaias kollektiiv kinni haaras. Ürituse ettevalmistuse käigus arutasime ja laenasime oma plaane. Lõpuks saigi päev teoks.

Üritus kujunes oodatust mas- taapsemaks ja edukamaks. Kaas- aegses ühiskonnas õigustab heategevus end üha rohkem. Väike-Maarja Lasteaia hooletkogu esimehena tänan hooletkogu liikmeid, lasteaias personali, lastevanemaid, lapsi ja kõiki teisi, kes heategevuspäeval osalesid ja sellega üritust toetasid.

Heast tulemusest lähtudes otsustasime taolise päeva muuta kevadpühade-eelseks traditsiooniks.

Sirje PEDOR,

Väike-Maarja Lasteaia hooletkogu esimees

Kallid heategevuspäeval osalejad!

Lasteaia hoolekogu poolt külvatud idee korraldada heategevuspäev lasteaias heaks leidis soodsas pinnase. Õpetajad ja õpetajaabid arvasid, et mõte on huvitav ja esitab tegijatele väljakutse. Otsustati – teeme ära, ja tegimegi!

Selle eest, et päev suurepäraselt õnnestus, tänan meie kuldaväärt lapsevanemaid, kes aktiivselt osalesid, kõrvaltvaatajaks jäid vaid üksikud. Tänuväärse töö tegid ära meie õpetajad ja õpetajaabid, tegelikult kõik meie maja töötajad. Samuti meie kallid lapsed, kes esinesid kahel kontserdil. Tehtu sai ka ettearvatult

väärilise tasu.

Täna kõiki osalejaid südamest ja sooviv Teie ellu rohkesti headust ja rõõmurohkeid päevi!

Aga üks mure jääb meid ikka kummitama, et see, mis hoole ja armastusega tehtud, ka säiliks. Kallid väikemaarjalased, aidake kaitsta ja hoida lasteaias õueala huligaanide ja lõhkujate eest. Kevad ja saabuv suvi meelitavad oma pikkade ilusate õhetutega välja, aga, armsad koolilapsed, las jääda lasteaias lasteaiaste mängukohaks!

Malle KUTUZOV,
lasteaias juhataja

Lasteaia kõige väiksemad jänkud

17. aprillil toimus Väike-Maarja rahvamajas rahvatantsurühmade kevadkontsert, kus esinesid naisrühm, segarühm, memmede tantsurühm ja gümnaasiumi lasterühm. Ühtlasi tähistas naisrühm oma 20. sünnipäeva. Õnnitleme ja soovime tantsurõõmu ka edaspidiseks!

KULTUURIKALENDER

Väike-Maarja rahvamajas

Maikuu

16. mail - KONTSEERT
Esinevad tütarlaste puhkpilliorkester "Päikseke" Leedust
Vezise rajoonist ja Väike-Maarja Pasunakoor
16. mail - DISKO
17. mail - Väike-Maarja Pasunakoor koos Leedu tütarlaste-orkestriga Rakvere promenaadil
19. mail - doonoripäev
28. mail - KONTSEERT Koonu küla konverentsil
30. mail - KONTSEERT Vao küla konverentsil (Kilti laulu- ja tantsumemmed)
31. mail - XVI Pandivere päev
31. mail kell 22 - Pandivere päeva PEOÕHTU rahvamajas
Tantsuks ansambel Hea Story

Juunikuus

7. juunil - osalemine Virumaa laulupeol
11. juunil - SUVEKONTSEERT rahvamaja kõrval pargis
Esinevad Väike-Maarja Kammerkoor ja külaliskoor Norrast
21. juunil - JAANIÕHTU Müürikul
Tantsuks ansambel "Omad Poisid"
23. juunil - Võidupüha tähistamine ausamba juures

• Jalutussaalil avatud ENN KOORTI tööde näitus
KALANAHKADEST
• Fuajees fotonäitus - Hooaeg 2002/2003.

Jälgige reklaami!

Täname!

4. mail toimus Väike-Maarja rahvamajas ülemaakondlik tänapäev "Tubli vanaema"
Korraldajate tänu headele abilisetele: Anti Taar, Heiki Laar, Rando Vink, Toomas Sarin.

Tänuõnand kõigile esinejatele ja juhendajatele: muusikakooli õpilastele, gümnaasiumi koorile, rahvamaja showtantsijatele, laste laulurühmale ja kammerkoorile ning solistidele Kärolyle, Helenile, Piretile, Kertule, Virgole ja Taavile!

Ühel kevadiselt päikesepaistisel aprillipäeval oli lasteaias tavatult tihe rahvaste liikumine.

Meie kui lähimad naabrid läksime ka kaema, mis teoksil. Esimesena jäi ette müügil, mis võttis silme eest kirjuks. Oli üllatav, milliseid kauneid ja huvitavaid esemeid olid valmistanud lapsevanemad ja kasvatajad. Huvitavaid käsitööesemeid kaunistavad nüüd meie kodused. Kohvikus valitsenud melu ja seal pakutud hõrgutised (mis jällegi vanemate ja kasvatajate valmistatud) andsid silmad ette nii mõnelegi päris kohvikule. Oli ka plaan külastada õhtust laste kontserti, kuid plaaniks

see jäigi. Nimelt oli kuulajaid-vaatajaid nii rohkesti, et ruumi polnud isegi saaliukselt kiikamiseks.

Aga kõige tähtsam kogu ürituse juures oli see, et õhus oli nii palju rõõmsameelsust, soojust ja heatahtlikkust, et puudutamata ei jätanud see küll ühtegi inimest, kes lasteaias külastas. Heategevuspäev oli see päev selle sõna parimas tähenduses.

Aitäh tegijatele-vaevanägijatele, kes tõestasid, et üks väike mõte võib aluse panna millelegi suurele ja ilusale. Jääme huviga ootama Teie uusi tänuväärseid ettevõtmisi!

Teie naabrid
raamatukogust

Rahvamaja juures trallitasid nõiad

Inimestel elu igav, haldjail hallivõitu.
Nõia elul, sel on võlu, laskem luuasõitu.

E. Vetemaa

Kord aastas on vahva nõiaaks kehastuda. Lennata luuaga nagu Väike nõid Blocksbergi mäele, kasvõi salaja, et aga suurest peost osa saada.

Sel aastal olid kõik nõiad oodatud Väike-Maarja rahvamaja juurde. Volbripäeva eelõhtul ilmuski kohale hea hulk nõidasid. Nõidu oli tervitama tulnud Peakurat ise, kes sel aastal kasutas lendamiseks õhupalle.

Nõidadel oli tegevust kogu õhtuks. Kõigepealt toimus rongkäik, kus tuli teha suurt kisa ja kära, et pimedad jõud eemale peletada. Nõia-Ella valimistel esitlesid ennast 35 tublit nõida, kes olid oma kostüümidega palju vaeva näinud ja pakkusid pealtvaatajatele silmarõõmu. Auväärt Nõidade Nõukogu valis välja ka Nõia-Ellad. Nõia-Ella tiitlid ja auhinnad said nõid Gerda ja nõid Manni. Eriauhinna anti välja kaksiknõidadele Kekeliinele ja Kikiliinele. Auhinna pälvis ka kõige pisem nõid.

Jõukatsumiseks olid välja pa-

kutud luuaviskevõistlus ja takistustega luuaralli. Luuaviske parimateks osutused nõid Krahvinna ja Virve. Luuaralli kiiremad aga Karl, Keili ja Diana. Õhtu üheks põnevamaks osaks oli "Nõiajaht", kus tuli võlumiskunst appi võtta ja üles leida kaduma läinud nõid. Võitjaks osutus nõid Õnnetooja Mailen. Meelelahutust pakkusid nii nõidadele kui ka pealtvaatajatele tublid laulunõiad Stiina Tiigimäe, Martin Suursaar ja Birgit Ilves. Aitäh! Pärast väsitavat jõukatsumist oli nõidadel tarvis jällegi oma jõud taastada. Selleks sai valmistatud üks korralik ja maitsev nõiajook, mis kõiki nõidu tublisti kosutas. Õhtu edenedes läksid väsinud nõid koju, krapsakamad aga nõiadiskole tantsu vihtuma.

Aitäh abilisetele (Heidi, Maarja, Kristiina, Marko, Anti, Toomas, Rando), aitäh vahvatele nõidadele, kes usinasti tegevustest osa võtsid, ning aitäh toredade publikule. Loodan, et aasta pärast on jällegi nõidadel põhjust kokku tulla, et oma tembutamisoskusi näidata.

Eve HEIN,
rahvamaja kunstiline juht

GEORGI KANGE V

Jõumehe võistlusega oleme jõudnud esimese väikese juubelinini.

Jätakuvalt olid ürituse eestvedajateks Avo Part, Ants Einsalu ja Jaak Uudeküll. Loodus küll seda tähtpäeva ei soosinud, ilm oli aprillikuuselt jahe ja tuuline. Sellele vaatamata tuli võistlema 14 meest ja 6 naist. Heamee tegi, et seekord oli tervelt seitse jõumeest Väike-Maarja vallast. Naised olid traditsiooniliselt kõik kohalikud. Võistlusalades varasemaga võrreldes muutusi polnud. Mehed tõstsid kive, kandsid liivakotti, tõmbasid traktorit, surusid alasit sirgetele kätele, vedasid liivakottidega täidetud vankrit ja lõpuks rippusid kangil. Naised kandsid saepuru ja liivasegust kotti ning rippusid kangil.

Meeste arvestuses oli teistest üle Andrus Murumets 11,5 miinuspunkti, teiseks jäänud Lauri Nämi kogus juba 23,5

miinust. Kolmandaks tuli Ants Einsalu 29 miinusega. Tema oli samal ajal ka valla parim jõumees. Naiste arvestuses tuli esimeseks Taivi Pedor 5 miinuspunkti. Sama palju punkte kogusid ka Siret Vinkel ja Taivi Pedor. Kuna võrdsete punktide korral otsustas võistlusmääruste järgi esimene ala, oligi järjestus selline, nagu eelpool on kirjandatud.

Kokkuvõttes võiks veel öelda, et meeste puhul tekitas vaidlusi alasi ülesurumine. Järgmiseks aastaks peab sellel alal midagi muud välja mõtlema. Naiste puhul domineeris rohkem osavus kui jõud. Ka siin peaks midagi teisiti tegema. Loodame, et järgmisel aastal oleme targemad.

VALLAVÕISTLUSTEST

Lurichi 127. sünnipäevale pühendatud kevadjooks

Osa võttis 30 kaheksaliikmelist võistkonda. Kahju, et täiskasvanuid oli ainult kahe seltskonna jagu. Tulemused olid sellised:

1. klassid

1. 1.a klass (Angela Kütt, Károly Hein, Leaanika Ehlvest, Birgit Kreisling, Thomas Tammus, Jan Juhanson, Alvar Urbas, Kert Laanemägi)

2. 1.b klass

2.-3. klassid

1. 3.a klass (Kätlin Pohlak, Mait Jalast, Kristiina Kahr, Kevin Münter, Kadri Kalvik, Risto Kütt, Stina Tiigimäe, Tanel Laumets)

2. 3.b klass

3. Kilti kooli 3. klass

4.-5. klassid

1. 5.a klass (Olavi Koort, Henry Kaevu, Hendrik Õunapuu, Sven Sabas, Gerli Pomerants, Tiit Aruoja, Maarja Kuk, Kairi Kroll)

2. 4.b klass

3. 5.b klass

6.-7. klassid

1. 7.b klass (Linda Randveer, Ines Jürgenson, Aigi Kull, Liina

Rutt, Erik Eesalu, Hermo Ausmeel, Kristjan Mägi, Lauri Lumiste)

2. 7.a klass

3. Kilti kool

8.-9. klassid

1. 9.ab klassid (Sandra Kulas, Aivi Rimmel, Kristiina Kudrja, Birgit Kopti, Rivo Täheste, Siim Sarapu, Margo Veedler, Marko Ömmik)

2. Kilti kool

3. 8.b klass

10.-12. klassid

1. 11.b klass

2. 12.ab klassid

3. Öppekeskus

Täiskasvanud

1. Väike-Maarja vald (Rein Möldre, Raul Kütt, Mati Mere, Heldur Eelmaa, Sirle Aosaar, Helle Ling, Katrin Tirman, Marika Karron)

2. Õnne 13

SPORDIKALENDER

Mai

25.05 - PANDIVERE RATTARALLI
31.05 - PANDIVERE PÄEV

Juuni

21.06 - Eesti VI esivõistlused NAISEKANDMISES

Juuli

26.07 - Väike-Maarja III TRIATLON

Ebavere radadel jätkub tervisespordiürituste sari Harjuta Terviseks!

VASTUPIDAVUSALADE VABARIKLIK KALENDER, mai-juuni 2003

Jooks
22. mai Võru - Väimela maanteejooks, Rein Kaiv, 07874200
24. mai Valga, Loskutov cup, Meelis Kattai 05275519
24. mai Maijooks, käimine naistele, 6467368
28. mai Nordea tervisejooksu 4. etapp, 06061587
30. mai Valga ööjooks, Raul Lepik, 053913018
31. mai Kunda linna jooks, Hugo Pöder, 03221626
01. juuni Harku järve jooks, 06061587
04. juuni Nordea tervisejooksu 5. etapp, 06061587
07. juuni Kohtla-Järve Jõhvi jooks, Andres Kallavus, 05131421
07. juuni Rosma metsajooks, Viive Liiskmann, 05342110
11. juuni Nordea tervisejooksu 6. etapp, 06061587
12. juuni Viljandi järvejooksu 3. etapp, M. Tompson, 04354746
18. juuni Nordea tervisejooksu 7. etapp, 06061587
21. juuni Jooks ümber Pühajärve, 06061587
21. juuni XIV Kolme Tamme jooks, Viiratsi vald
23. juuni Jaanipäeva jooks, Karksi-Nuia, Mati Kurs, 04331413
23. juuni Rapla 13. Võidujooks, Jaak Liivandi, 05217851
25. juuni Nordea tervisejooksu 8. etapp, 06061587

OOTAB 2003/04 ÕPPEAASTAL NOORMEHI JA NEIDE ÕPPIMA JÄRGNEVATELE ERIALADELE:

KESKHARIDUSE BAASIL

- MUUJA - õppeaeg 1 aasta
- ARVUTITEENINDUS - õppeaeg 2 aastat, ka füüsilise puudega õpilastele

PÕHIHARIDUSE BAASIL - õppeaeg 3 aastat

- MUUJA
- ARVUTITEENINDUS - ka füüsilise puudega õpilastele
- LUKKSEPP
- KOKK - õppeaeg 3,5 aastat

LIHTSUSTATUD ÕPPEKAVAGA PÕHIHARIDUSE BAASIL - õppeaeg 3 aastat

- KOKK
- PUHASTUSTEENINDUS

Dokumente võetakse vastu alates 02.juunist 2003. a

VÕTKE KINDLASTI KAASA

- lõputunnistus
- arstitõend, mis lubab vastaval erialal töötada
- pass või ID-kaart
- 4 fotot

Täiskasvanutele täiend-ja ümberõppekursused

Koolil on korraldud õppeklassid, õppetökojad, ühiselamu, võimla ja söökla.

Küsige lisainfot, asi on seda väärt

Kooli aadress:

46202 Väike-Maarja, Pikk tn 1a, Lääne-Virumaa,
Tel 032-61-892
E-post: vmok@v-maarja.ee
Kodulehekül: www.v-maarja.ee/vmok

EESTI VI ESIVÕISTLUSED NAISEKANDMISES

toimuvad Väike-Maarjas Mürrikul
laupäeval, 21. juunil 2003. a

- 10.30 - Peugeot autode esitus (kogu päeva)
11.15 - pasunakoor
11.30 - Väikeste Lõõtspillide Ühing alustab
12.00 - VÕISTKONDLIK NAISEKANDMINE FIRMADEL
12.30 - Väikeste Lõõtspillide Ühing jätkab
13.00 - ABIEUPAARIDE VÕISTLUS (klassikaline/kaksiratsa stiil) - UUS!!!
13.30 - härg grillitud!
13.45 - pasunakoor
14.00 - ESIVÕISTLUSED NAISEKANDMISES (vabastili)
15.00 - Väikeste Lõõtspillide Ühing lõpetab
15.30 - AUTASUSTAMINE

Päeva sisustavad

- Peugeot autode esitus
- ansambel Väikeste Lõõtspillide Ühing
- härg grillimine - Sämm
- Väike-Maarja Pasunakoor
- tantsutüdrukud
- batuut

Päeva juhivad Lembitu Kuuse ja Samuel Golomb.

Võistlustele eelregistreeritakse 20+20 paari ja 10 võistkonda.

Võitjad sõidavad MMile Soome.

- NB! Naise kaal on piiratud 49 kg-ga. Kergematele lisaraskus!
- NB! Uus on võistlus ABIEUPAARIDELE – oma naise kandmine klassikalises(kaksiratsa) stiilis.
- Peaaupinnad paneb välja AS KOMMEST AUTO.
- Eriauhind huvitavaima kostüümiga paarile!
- Üllatusauhind publikule. Pääsmete vahel loositakse välja ka grillitud härga.
- Võistlustest valmib 20minutiline telesaade, mis on ETV ekraanil 24. juunil.

Pääsmad 15 krooni, õpilastele 10 krooni, parkimispilet
(sõiduauto kuni 5 reisirajaga) 50 krooni.

Info ja registreerimine telefonidel 032 95 750, 052 91 149
ja Väike-Maarja valla koduleheküljel <http://www.v-maarja.ee>

Tulge ja osalege, nautige ekstreemspordi võlusi!

Võistluste juhend

Võistlusel järgitakse alljärgnevat nööndeid:

- võistlusrada on 253,5 meetrit pikk ning on kaetud pehme hakkepuiduga,
- rajal on üks kuni 1 meetri sügavune veetakistus ja kaks kuiva takistust,
- kantav võib olla nii oma abikaasa kui ka keegi teine, kes tingimata peab üle 17 aasta vana olema ning kaaluma vähemalt 49 kg, kergematele antakse lisaraskus,
- võitjaks osutub see, kes raja kõige kiiremini läbib,
- kantava mahapillamise korral antav ajatrahv on 15 sekundit,
- lähe antakse paarikaupa, nii on iga start ka omaette võistlus,
- iga osavõtja võib end ise kindlustada, kui ta seda vajalikuks peab.

Eesti VI esivõistlused naisekandmises peetakse kolmes osas:

•VÕISTKONDLIK VÕISTLUS FIRMADELE

Võistkonnas on 4 liiget: 3 meest - kandjat ja 1 naine - kantav, kellele kehtivad samad nööndid, mis paaride võistluses, ja keda meesvõistlejad kannavad kordamööda. Võistlusrada on jaotatud kolmeks osaks, millest iga kandja läbib ühe. Oma etapi lõpetanud võistleja paneb kantava maha (selle eest ei lisandu trahvisekundeid) ja joob enne järgmise võistleja jätkamist ära pudeli mineraalvett (joomise ajal seab järgmine võistleja end võistlusvalmis). Võitjaks osutub võistlusrada kõige kiiremini läbinud võistkond.

•VÕISTLUS ABIEUPAARIDELE

Abielupaarid võistlevad klassikalises stiilis, oma naise kantakse kaksiratsa kukil. Abielu tuleb tõendada abielutunnistuse või ühise lapse sünnitunnistusega (eri perekonnanimega abikaasade puhul). Abielupaaride võistlus korraldatakse tänava esimest korda, see on kavas ka Soomes, naisekandmise MM-võistlustel.

•ESIVÕISTLUSED NAISEKANDMISES

Võistlus toimub vabastiliis, lubatud on kõik erinevad kandmisviisid.

Osavõtutasu

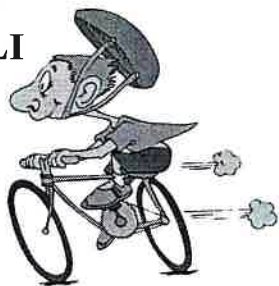
- 300 krooni paar
- 900 krooni võistkond
- Osavõtutasu kanda Väike-Maarja Vallavalitsuse arveldusarvele nr 10502009482007 Eesti Ühispank. Ülekandele märkida kindlasti: naisekandmisvõistluse osavõtutasu.
- Võistlejad loetakse registreerunuks pärast osavõtutasu laekumist.
- Osavõtutasu sisaldab jalgratturi kiivrit, naisekandmise logoga saunalina 160x80 cm ja lõunasööki Vainu Tares Mürrikul.

Auhinnad

- Peaaupinnaks nii vaba- kui klassikalises stiilis on jalgrattad ASilt Kommest Auto.
- Kummagi võistlusstiili võitjapaar saab A. Le Cog'ilt auhinnaks naise kaalus Arctic vett.
- Palju auhinda ja eriauhind huvitavaima kostüümiga paarile
- Üllatusauhind publikule!

PANDIVERE RATTARALLI

toimub 25.mail
algusega kell
12.00 Väike-
Maarja kesk-
platsil.

Võistlusklassid ja distantsid

- Kuni 6aastased poisid ja tüdrukud 1 km
- 7 ja 8aastased poisid ja tüdrukud 2 km
- 9 ja 10aastased poisid ja tüdrukud 2 km
- 11kuni 13aastased poisid ja tüdrukud 14 km
- 14 kuni 16aastased poisid ja tüdrukud 14 km
- 17 ja 18aastased poisid ja tüdrukud 14 km
- Mehed 55 km
- Naised 14 km
- Meesveteranid (sünd 1962. a ja vanemad) 55 km
- Naisveteranid (sünd. 1968. a ja vanemad) 14 km
- Mehed ja meesveteranid maastikuratastel 45 km
- Jalgratturi kiiver kindlustab sinu ohutuse!
- Osavõtumaks: täiskasvanutele 50 krooni, õpilastele 5 krooni, 6aastased ja nooremad saavad tasuta
- Meestel ja meesveteranidel, naistel ja naisveteranidel on eraldi arvestus maantee- ja maastikuratastele.

**Väike-Maarja
Naisseltsi
10.aastapäeva
tähistamine**

**Väike-Maarja
raamatukogus
laupäeval, 24. mail
kell 12.00**

Ettekanded

- Milleks meile nais-
selts? - Tiina Vaiksalu,
Väike-Maarja Naisseltsi
asutajaliige
- Võrdsus ja võrdlemi-
ne - Ilvi Jõe-Cannon sot-
sioloog USAst, Eesti
Naisuurimus- ja Teabe-
keskusest
- Vestlusring

Ootame huvilisi!

*Heliseb nüüd suve magusam oitis,
käib vaimu peal rõõmsate kaja -
täis kuminat, rõõmu kordab hää -
on valge öö, meelitaja ...*

Ernst Enno

**Laupäeval, 21. juunil kell 21
Mürrikul**

Väike-Maarja valla

JAANIÕHTU

ansambliga Omad Poisid

- * kontsert
- * erinevad jõukatsumised
lastele ja täiskasvanutele
- * müügikohtade info
telefonil 61 837

Buss sõidab järgmiselt:
kell 20.30 marsruudil Varangu-Pikevere-Raigu-
Kiltsi-Vao teerist-Mürriku. Tagasi kell 01.30.

Adam Johann von Krusenstern (1770-1846).

Elu ja tegevus

A. J. von Krusensterni ümbermaailmareis

Kirjandus: Nevski, V. 1957. Vene lipu all ümber maailma. Tallinn.

Passetski, V. M. 1970. Eestist pärit Arktika-uurijad. Tallinn.

Passetski, V. M. 1970. Otsarovannõi nadezdoi. Leningrad.

Steinberg, E. 1954. Slavnoe morehodõ Ivan Krusenstern i Juri Lisjanski. Moskva.

Lembit KEERUS

Sissejuhatus (eellugu)

18. sajandi lõpuks oli Vene tsaari riik muutunud (kujunenud) impeeriumiks. Tema valdustesse kuulusid alad nii Euroopas, Aasias kui ka Põhja-Ameerikas (Loode-Ameerikas). Kui Euroopa oli tuntud ja teatud kõigile, jäid selleks ajaks (ja kauemaks veelgi) tolle aja teadlastele-maadeuurijatele tundmatuteks aladeks Aasia põhja- ja idaosa ning Loode-Ameerika. Nendesse piirkondadesse olid tunginud ja rajanud sinna oma asu- alad aga Vene karusloomakütid ja kalurid, kellele omakorda järgnesid kaupmehed. Viimased vedasid sealt välja karusnahku, merihobukihvu, vaalaluid, tubakat, vaha jne. Kohapealsed kalurid-kütid vajasid täiendavalt kohapeal toodetule teravilja, igapäevaseid tarbeesemeid, tööstustooted (sealhulgas ka relvi, kaasa arvatud suurtükke, et kaitsta ennast pärismaalaste rünnakute eest). Kaubavahetus läbi Siberi oli seotud suurte raskustega. Kaupa veeti jõgesid mööda lotjadel, mida tuli sageli vee- retada ka palkidel, et mööduda kärestikest. Kasutati koerarakendeid ja koormahobuseid. Ainuüksi selleks, et toimetada kaubad Jakutskist Ohhotski (Vaikse ookeani rannikul – 1000 km) oli vaja ülal pidada 4000 koormahobust, sest seal oli võimalik kaupa vedada ainult hobuste seljas. Edasi laaditi kaubad laevadele,

et toimetada need Vene valdustesse Loode-Ameerikas Alaskasse ja Vaikse ookeani põhjaossa Aleuudi, Kurii ja Komandori saartele. Nii jõudsid kaubad oma sihtkohta 2–3 aastat pärast nende teele saatmist ja seda mitte kõik, mis teele olid saadetud. Sageli hukkusid karavanid, langesid rõõvlite saagiks või võttis need tänu laevahukule tormine meri.

Tohutu suured veokulud tõstsid laadungi hinda. Teravili, mis jõudis Venemaalt oma sihtkohta koloonias, oli kümnekordselt kallim kui algsest. Sama lugu oli ka kaupadega, mis suunati kolooniatest Venemaale. Kogu seda "majapidamist" juhtis Vene Ameerika Kompanii, kellele oli antud õigus kasutada kõiki jahi- ja kalapüügi alad Ameerika looderannikul ja Vaikse ookeani põhjaosa saartel.

Vene asunike majapidamise laienemisega Alaskas hakkasid end järgest rohkem tunda andma Venemaast eraldatus ja raskused, mis olid seotud Siberi kaudu ühenduse pidamisega. Täiendavaid raskusi tekitasid ka inglise ja ameerika kaupmehed, kes jõudsid nendele aladele 18. sajandi lõpul. Kasutades Hiina Kantonis sadamat, suutsid nad karusnahkade hinda mitmekordselt alandada. See kõik sundis Vene riiki, aga ka eelpoolnimetatud kompaniid otsima võimalusi saata Vaiksesse ookeani oma laevad mere kaudu, ümber maailma.

Esimene projekt Vene ümbermaailmareisiks esitati juba 1732. a kuid teadmata põhjustel jäi see teostamata. Tõsisemid ettevalmistusi tehti ka aastatel 1785–1787, kuid ka siis jäi reis ära, kuna algas sõda Türgiga ja hiljem Rootsiga. Reisi pidi juhtima kapten Mulovski. Saatuse tahtel sattus A. J. von Krusenstern teenima just tema alluvusse. Mulovski olevat vahetanud sageli oma alluvatega mõtteid kavatsetavast reisist ja A. J. von Krusenstern olevat saavutanud nõusoleku enda kaasavõtmiseks ekspeditsioonile. Mulovski sai surma rootslastega peetud lahingus Ölandi saare juures. Mõte ümbermaailmareisist oli aga meie loo kanglasesse istutatud.

1799. a esitas ta reisi üksikasjalise projekti mereministeeriumile. See koosnes kahest osast. Esimeses osas näitas ta, millist majanduslikku ja poliitilist kasu võib see reis Venemaale tuua ja teises osas vajadust kaugsõitude abil viia laevastik parimate välismaa laevastike tasemele. See ei leidnud poolehoidu. Arvati, et tollaegne laevastik ja meremehed ei ole nii ohtlikuks reisiks valmis. Anti koguni nõu – kui reis toimuks, siis peaks laevadele palkama välismaa madrused. Sellise ettepaneku kohta kirjutab ta: "...teades, millised eelised on vene madrustel, keda ma pean paremaks isegi inglise madrustest, ei

jäänud ma selle ettepanekuga nõusse." Nii jäigi seekordne ettepanek suurema tähelepanuta. A. J. von Krusenstern oli sellisest suhtumisest kurvastatud ja kavatses koguni teenistusest lahkuda, et asuda tegelema põllumajandusega või õpetama geograafiat Tallinna Toomkoolis. Vahepeal aga toimus tsaari vahetus ja mereministeeriumi etteotsa sai uus juhtkond. See andis uut lootust juba vahepeal mahamaetud mõttele. Seekord võeti ettepanek vastu ja seda otsustas toetada ka Vene Ameerika Kompanii. Ühtlasi pidi ekspeditsioon viima Alaska ning lähedal asuvate saarte vene kolooniatele vajalikku varustust. 7. augustil 1802 anti käsk valmistuda esimeseks ümbermaailmareisiks kahel laeval Adam Johann von Krusensterni juhtimisel. Algselt kavatseti reisi alustada juba samal aastal, kuid ettevalmistusperiood oleks jäänud lühikeseks ja A. J. von Krusensterni ettepanekul lükati selle algus edasi. Kuna reis oli plaanitud kahel laeval, valis A. J. von Krusenstern teise laeva kapteniks oma õpingu- ja teenistuskaaslase Juri Fjodorovits Lissjanski. Viimane oli ekspeditsioonijuhiga samas auastmes ning omas suuremat teenistus- staaži. Oleks võinud arvata, et Krusensterni määramine kogu ekspeditsiooni juhiks võib tekitada lahkelehelisid komandööride vahel, kuid midagi niisugust ei juhtunud. Lisjanski kirjutab sel puhul: "Minu kauaaegne tutvus selle väga andeka inimesega, meie varasem reis Ameerikasse ja Ida-Indiasse ... olid põhjuseks, miks ma vaatamata oma pikemale staažile suure heameelega nõustusin tema juhatusel niisugust pikka reisi ette võtma." Reisiks sobilikke laevu Venemaal ei olnud. Need osteti Lisjanski poolt Inglismaalt ja jõudsid Kroonlinna 5. juunil 1803. a. Üks neist, 450 tonnise veeväljasurvega, kuueteistkümne kauriga sai nimeks Nadežda ja selle komandöriks A. J. von Krusenstern, teine, 370 tonnise veeväljasurvega, neljateistkümne kauriga Neva ning komandöriks Lisjanski.

Ettevalmistused reisiks

Purjelaevu ähvardasid nende teekonnal paljud ohud: tuulevaikus, udu, vastutuuled, hoovused, tormid, orkaanid jpm. Et neid takistustest jagu saada, oli tarvis kiiresti ja otsustavalt tegutseda. Madalikule satudes polnud võimalik anda tagasikäiku, ohtlikest karidest möödumiseks kiiresti suunda muuta. Laeva ja selle meeskonna saatus olenes ohvitseride meeleskindlusest ning madruste väljaõppest ja kartmatusest.

Oluline osa oli toidul. Kui sellele ei pööratud riiklaldaselt tähelepanu, toiduained rikkisid ning need tuli süüa halvaks läinuna, mis omakorda põhjustas haigusi ja surma. Häda-

ohuks oli ka skorbuut, vitamiinide puudus. Kõigest sellest tingituna muutusid paljud kaugsõidus olnud laevad ujivateks haiglateks või koguni ühiseks surnukirstuks.

Ümbermaailmareisiks varusid komandörid parima proviandi. Saia-kuivikud säilisid kaks aastat, soolaliha pidas vastu kogu reisi. Skorbuudi ennetamiseks osteti suurt hulgal suhkrut, teed, jõhvikamahla, hapukapsast, kuivatatud pärm, sinepit, sibulat, linnase- ja kuusekstrakti ning tollaegseid parimaid ravimeid. Kogu meeskond varustati parima riie- tusega.

Laevadele muretseti ka parimad teadusriistad: kronomeetrid, maksimaal- ja minimaaltemperatuurid süvameri temperatuuri mõõtmiseks, baromeetrid, teleskoobid, kompassid jne. Loomulikult kõige uuemad merekaardid, mida oli võimalik muretseda. (Sageli osutusid nad aga ebatäpseks või oli sinna kantud hulgaliselt saari, mida tegelikkuses ei olnud.)

Lisaks meeskondade varustusele laaditi laevadele ka Vene Ameerika Kompanii kaup, mis pidi viidama kolooniatele: raud, ankrud, purjeriie, köied, kaurid, püssid laskemoonaga, vasknõud, jahu, kohv, tee, suhkur jne. Lisaks veel kompanii inimesed.

Kompanii pani laevadele nii suure laadungi, et meeskonna üheksakuine toidutagavara tuli just väljasõidu eel maha jätta. Ülekoormuse vältimiseks ja ruumikitskuse vähendamiseks kirjutati laevadelt maha ka 15 kompanii inimest.

Ekspeditsioon pidi toimetama Jaapanisse ja Hiinasse Vene riigi saatkonnad. Esimese juhiks oli määratud Rezanov, kes pidi kaasa tegema kogu reisi, teine saatkond Golovkini juhtimisel pidi asuma teele maad mööda Siberi kaudu ja ühinema ekspeditsiooniga juba Kaug-Idas.

Marsruut pidi olema järgmine: Kroonlinnast jõuda läbi Põhjameri (vahepeatusena Kopenhaagenis) Suurbritanniasse ja sealt omakorda üle Atlandi ookeani Brasiilia rannikule. Möödudes Kap Horni neemest ja jõudes Vaiksesse ookeani Havai saaretele. Siin pidid laevad lahku minema: Neva Põhja-Ameerika rannikule, kuhu pidi toimetama kolooniatele vajalikku varustust. Nadežda viima saatkonna Jaapanisse ning sealt Kamtšatkale ja Kodiaki saarele. Tagasiteel pidid laevad uuesti kohtuma Kantonis sadamas, selleks et vahetada kolooniatest toodud karusnahad Hiina kaupade vastu ja jällegi jätkata ühist teekonda kodusadamasse Kroonlinna. Siit näeme, et teaduslikke eesmärke riiklikult ei seatud. Neid mainitakse ainult möödamines: "... kui aeg ja asjaolud lubavad."

(järgneb)

Noppeid 1939. a. Virumaa Teatajast

Alljärgnevalt Asael Truupõllu kogutud noppeid ajalehes Virumaa Teataja 1939. aastal Väike-Maarja ja siinse ümbruse kohta kirjutatust ning üht-teist ka üldisemalt.

Mai 1939. a

01.05 - Väike-Maarja Turbaühing sai 25 aastaseks.

- Väike-Maarjasse lasteaed, asutab Lastekaitse Ühing ja see toimub suvel. Väike-maarjas on Lastekaitse Ühingu osakond, usaldusmees on K. H. Lipp. Lasteaed tuleb algkooli ruumidesse.

05.05 - Väike-Maarjas asutati vabadussõja monumendi vallakomitee 29.04. Sellel on 60 liiget, 8 alatoimkonda. Juhatav vallavanem A. Poom, juhatuses J. Uustalu, M. Meos, H. Madisson, J. Heinpalu.

- Toimus Naiskodukaitse peakoosolek, mis kinnitas eelmise aasta aruande 272 kr ja ülejäägi 122 kr. Juhatajaks valiti E. Kotli, liikmeteks J. Tõnso, H. Kaur, H. Kompus, E. Vainola.

- Samariitlaste kursus Väike-Maarjas algab 03.05. Juhatav dr Daiber ja ltn Kaurla, kestab 4-5 päeva.

08.05 - Toetusi gümnaasiumile ja õpilastele.

- Väike-Maarja Muusika Seltsi lipp 60aastane. Aastaruanne on tasa 998 krooni, kulud-tulud 580 krooni, ülejääk 313 krooni. Juhatas: esimees

A. Kivistu, liikmed E. Laanela, A. Joa, K. Kihlefelt, R. Mark, J. Tõnso, L. Niinsalu, J. Harju. 11.06 pühitsetakse juubelit ja siis tuleb ka uus lipp. Vana lipp on aastast 1879 ja see oli antud kõster Eichhorni poolt tunnustatud laulukoorile. Uue lipu kavandab Ed. Ahas Tartust.

- Väike-Maarjasse uus jaoskonnaarst dr Spreng, dr Kemmerer on ka veel siin ja nii on kokku 3 arsti.

10.05 - Pikem kirjutus Väike-Maarjast.

- Väike-Maarja on võidelnud põlvest-põlve oma haridustempli eest. Väike-Maarja on ainus alevik riigis oma keskkooli ja gümnaasiumiga. Suvel on alevik tühi. Gümnaasiumi olemasolu eest on ammu võideldud. See Aagas läinud sajandil, kui kihelkonnakoolis oli õpetajaks Peeter Koit. On olnud majanduslikult raske ajad, kuid kool on ikka olnud töös. Gümnaasium on praegu erakool. 11. mail tähistab Väike-Maarja Gümnaasium oma 20. juubelit. Asutati 1919. a kevadel. 29.05.21 osteti Kehra jaama juures asuv pooleli olev koolimaja ja veeti Väike-Maarjasse. Nurgakivi pandi 11. septembril 1922. Maja püstitati laenu ja toetustega ja 1924. aastal kolis kool sisse. Kooli lipu kavandas kunstnik Marnberg, tegi pr Rõbi-Rähna lausega "Hoc tenebras vincens"

- Väike-Maarja ühistegelus sai hoo sisse majandusliku aluse kasvuga. 1896. a asutati Põllumeeste

Selts, asutajad J. Imakaevu, M. Meos jt. 1903. a asutati Vao valla kindlustuskassa, nüüd liikmeid 405. 1909. a asutati Väike-Maarja Ühispank – põllumaj. krediitid, abi. 1910. a asutati Väike-maarja tarvitajateühisus – oma majad Väike-Maarjas, Kiltsis, Pikeveres, liikmeid 561 in, algusest esimees August Lepik. Edasi Väike-Maarja Turbaühing, Väike-Maarja piimaühing, Väike-Maarja masinaühisus.

- Väike-Maarja eelmise sajandi lõpul. Tegutses Väike-maarja parnass: Tamm, Liiv, Jakobson jt. Kõrge kultuur ja majanduslik jõukus olid heaks aluseks seltsielule. Õpetaja Knüpfer oli Väike-Maarja kihelkonnakooli mõtte ülesvõtja, suri 1871. a. Kool alustas oma tööd 1873. a. Samal aastal asus kõstriks Voldemar Eichhorn. Need kaks sündmust on Väike-Maarja seltsielu alguseks. Eichhorn asutas laulukoori 1879. a, tuletoorjehingu 1900. a. Laulukoori juhtisid M. Kampmann, J. Elken. Peeter Koit oli aastatel 1883-1892 visa mees kooli eest võitlema. Kõster J. Kotli oli 1893. a. Väike-Maarja Põllumeeste Seltsi mõtte ülesvõtja ja asutaja. Selts asutati 1896. a. Kotli elas üle 80 aasta vanaks, armastas põllumajandust, tellis vennalt Sangastest põllumeeste seltsi põhikirja. Karl Rossmann nõudis, et seltsis oleksid mõisnikud koos talunikega. Põdrangu mõisnik A. Harpe oli esimene seltsi esimees. Teinud kord par-

gis laudadel peo, kus mõisnikud olid koos talupoegade. Tal olnud maas 15 sorti kartuleid.

- Väike-Maarja erakaubandus ja tööstus. K. Kihlefelti raamat- ja kirjutusmaterjali kaupluses käib iga maarjalane kord päevas ajalehte ostmas.

August Kase villakraasimise, riidevärvime ja vanutamise tööstus ja riide- ja pudukaupade kauplus. Seal popsuh mootor alati.

Oskar Lindbergi peakauplus üle tee, äri teisel pool Pikk tn 20 enda majas. Siit võib kõike osta: jalgrattad, kivisüsi, peenviinad, poe ees bensiiniautomaat.

Jürissoni riide- ja pudukauplus, müügil kangad, valmisriided, võib lasta kohapeal riideid valmistada.

Ed. Läänemetsa universaalkaubamaja, kus võib end riietada pealaest jalatallani, lisaks jalgrattad, chitusmaterjalid, hobuseriistad, õllesiiurup...

Salme Toosi riide- ja pudukauplus.

Joh. Laurandi koloniaalkauplus surnuaia juures, soodne asukoht piimatootjaile – majapidamisesemed ja muu.

J. Haljamaa rohu- ja värvainete ning majapidamistarvete kauplus. Selles apteek, kõik daamidele.

Apteegi kõrval Joh. Pärnametsa mööblitööstus, tislari töökoda.

Põllumeeste seltsi esindused. Müügil vorstid, singid, delikatessid, puuvili, joogid.

JUMALATEENISTUSED

Väike-Maarja pastoraadis

18. mail kell 11.00

5. ÜLESTÕUSMISAJA PÜHAPÄEV

25. mail kell 11.00

6. ÜLESTÕUSMISAJA PÜHAPÄEV

29. mail kell 18.00

KRISTUSE TAEVAMINEMISPÜHA

30. mail kell 18.00 MUUSIKATUND

Esineb Beckenhami (Inglismaa) koguduse ansambel.

1. juunil kell 11.00

7. ÜLESTÕUSMISAJA PÜHAPÄEV

8. juunil kell 11.00

1. NELIPÜHA. LEERIPÜHA

15. juunil kell 11.00

KOLMAINUPÜHA

22. juunil kell 11.00

2. PÜHAPÄEV PÄRAST NELIPÜHA

23. juunil kell 12.00

VÖIDUPÜHA

29. juunil kell 11.00

3. PÜHAPÄEV PÄRAST NELIPÜHA

SURNUIAPÜHA toimub 20 juulil vanal surnuaial.

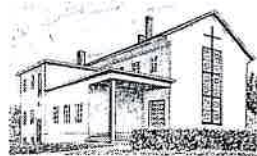
Koguduse vaimulik
Ahto Mäe, tel 61956,
051 17 552, elukoht
Ehitajate tee 7-10,
Väike-Maarja.

Avispea kirikus

Igal pühapäeval
kell 10.30

PÜHAPÄEVAKOOL

pühapäeviti kell 13.15.

Avispea kiriku vaimulik on Eerek Preisfreund, telefon 35 450.

Mai alguses püüdis restauraatorfirma Rändmeister jätkata Väike-Maarja kiriku kooriruumi seina restaureerimist, kuid talvega on põhjapoolne sein kogunud niiskust, mis takistab restauraatorite tööd. Muinsuskaitseameti järelevalve eriala spetsialist pr Eva Mölderil sõnul saavad nad jätkata juhul, kui kiriku vundament on parandatud ja põhjaseina varikatus ehitatud, mis kaitseks seina niiskuse eest.

Riik on toetanud Väike-Maarja kirikut tornikiivri katuse ja Saksa kabeli katuse vahetamisel. EELK Väike-Maarja koguduse taotlust käärkambri seina remondiks ei vaata riik läbi enne 2004. aastat, kuna Väike-Maarja kiriku restaureerimise senine finantseerimine on küllalt suur olnud.

Kogudus on kasutanud oma raha altariruumi restaureerimiseks, katuse parandamiseks ja väiksemateks töödeks.

EELK Väike-Maarja koguduse juhatus pöördub Väike-Maarja valla ettevõtjate ja elanikkonna poole palvega toetada kiriku vundamenti remonti ja varikatuse ehitust.

EELK Väike-Maarja koguduse a/a 10502001271009 Ühispangas, a/a 1120247658 Hansapangas.

Teade

**Väike-Maarja Gümnaasium tähistab
11. oktoobril 2003. a 130. aastapäeva.**

Piletite müük toimub Väike-Maarja Gümnaasiumi kantseleis, Väike-Maarja Muuseumis ja kaupluses MAARJALILL.

Piletite hinnad:

jaanipäevani 80 krooni

jaanipäevast 10. oktoobrini 100 krooni

kohapeal 130 krooni.

Piletite eest saab tasuta ka pangaülekandega Väike-Maarja Gümnaasiumi viistlasnõukogu arveldusarvele nr 10502017067003 Ühis pangas, märgusõna Juubel, lisada nimi ja lõpetamise aasta.

Koopiamasin Triigi raamatukogus

Triigi raamatukogus, kuhu firma Overall rentis kasutatud koopiamasina Canon NP 3225, on alates 12. maist võimalik teha must-valgeid koopiaid.

Paljundusteenuse hinnad:

1. formaat A4 (ühepoolne)	1.- leht
2. formaat A4 (kahepoolne)	1.50 leht
3. formaat A3 (ühepoolne)	2.- leht
4. formaat A3 (kahepoolne)	3.- leht

* * * * *

Väike-Maarja raamatukogus

taas avatud ARVUTIKABINET, kus saab teha mahukamaid kirjatöid (referaadid, kursusetööd jne).

Vajalik etteregistreerimine.

OÜ LANDEKER
ostab

kasvavat metsa ja kinnistuid,

hinnaga kuni 90 000 krooni/ha.

Tasu kohe!

Tel. 05110415, 05179866, fax 06335576

Ostame

**KASVAVAT METSA ja
METSAGA KINNISTUID.**

Pakkuda võib ka kaitsealuseid ja/
või hüpoteegiga kinnistuid.

Tel. 052 67 907

Olgu vaikne tuulekohin
unelauluks sinule.

KALJU PAE
VEERA PALTS

03.04.1928 - 26.04.2003
03.04.1920 - 04.05.2003

TEADE

Väike-Maarja Gümnaasium registreerib 1. septembril 2003. a I klassi astuvaid õpilasi kooli kantseleis kuni 10. juunini.

Kaasa võtta:

- lapse sünnitunnistus
- õpilaspileti pilt
- terviseleht perearstilt

Klassijuhatajateks on Egne Liivalaid ja Helve Noorlind.

*Kasvada on rõõm ja rikkus,
kasvada on vaja ...*

L. Andre

AURORA VIERLAND
VOLDEMAR POPS

10.04.2003
20.04.2003

Kasvage, olge rõõmsad, terved ja tublid!

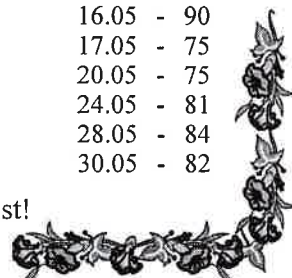

Õnnitleme eakamaid sünnipäevalapsi!

*Hetkeks aastate pügalaid loenda,
versta postile nõjata selg.
Õnnepäikese säras end sooenda,
alati noorena tunne end.*

OLGA RANNASSAAR	03.05 - 92
ELVI LAUSSOO	05.05 - 70
HARALD VAHT	06.05 - 80
EVALD AASUMETS	08.05 - 70
HILDEGARD SINISALU	09.05 - 84
IRENE KALDMA	10.05 - 75
OTU KALVET	10.05 - 86
ELSA DIEVES	11.05 - 88
HELGI PÖLLU	14.05 - 70
HELENE PELLO	14.05 - 85
ELENA RÄSTAS	15.05 - 82
HILDA PAAS	15.05 - 83
ILMAR SCHNELL	16.05 - 90
SAALE KASK	17.05 - 75
MAIMU EINSALU	20.05 - 75
LEILI KIVVI	24.05 - 81
ELGI-LUDMILLA MOOR	28.05 - 84
HELMİ-HELENE ANGER	30.05 - 82

Soovime õnne ja tugevat tervist!
Väike-Maarja Vallavalitsus

95759 Ilve TOBRELUTS
ilve@v-maarja.ee

Väike-Maarja Vallavalitsus
http://www.v-maarja.ee

Trükitud trükikojas AGUR. Tel 23 999
Tiraazh 900 eks.

97 - 100 - Kitsi mõisa sümbol ja püha puu
101 - 102 - väljend keeldumiseks
103 - 107 - mees peab ... olema!

I 51 52 53 9 22 11 26 25 30 1 8 81 89 34 35 - 3 10 5 38 43 14 105 90 36
44 77 94 95 56

II 93 18 32 39 13 42 23 55 59 63 - 7 19 40 4 46 33 75 - 21 49 41 6 - 20
24 - 96 98 103 97

III 28 37 64 57 16 2 84 29 74 92 15 70 73 79 - 78 71 50 82 69 - 17 48 76
99 58 60 57

IV 66 102 67 106 83 100 104 80 72 68 12 62 - 47 8 87 31 88 61 - 96 85 86
65 - 45 101 54 102 - 27

I Vao mõisa ja Vao torni viimaste omanike perekonnanimi (von ...) - mõisakool Lääne-Virumaal

II Kool Väike-Maarja piirkonnas, kus on olnud õpetajaks hilisem professor Villem Althoa - Väike-Maarja kirikuga üheaegselt ehitatud linnus - Kunagise trusti Põllumajandusehitus peatehnoloogi, Väike-Maarja Gümnaasiumi viiendase ja praeguse hoone ühe projekteerija eesnimi - kahekordne täht - ehitusel kasutatav puitdetail

III Tuntud kirjanik, kes on lõpetanud Kitsi kooli ja õppinud Väike-Maarja Gümnaasiumis (ees- ja perekonnanimi) - olulisim koht kirikus - mõisatööline

IV Kitsi kooli pargis elutsev söödav mollusk - linn ühes inimkonna kultuurihällis - põline koristusvahend
- hoburakendi osa - vöörtäht

VÄIKE-MAARJA AINETEL KOOSTATUD VÕTMEMÕISTATUS

Lahendatud mõistatused palume tagastada Pandivere päeval!

HEAD NUPUTAMISTI!

1 2 3 4 5 6 - 7 8 9 10 11 12 13 - 14 15 16 17 18 19 - 20 21 22 23 - 24
25 26 27 28 29 30 31 32 33 34 35 - 36 37 38 39 40 41 42 43 44 - 45 46 47
48 49 50 51 52 53 54 55 56 57 58 59 - 60 61 62 63 64 65 66 67 68 69 70 71
72 - 73 74 75 76 77 78 79 80 81 82 83 - 84 85 86 87 88 89 90 91 92 93 94
95 96 - 97 98 99 100 - 101 102 - 103 104 105 106 107

- 1 - 6 - paik, kus Adam Johann von Krusenstern koostas "Lõunamere atlase"
- 7 - 13 - mõis, kus Eduard Viiralti isa oli valitsejaks
- 14 - 19 - tuntud keeleteadlane, kes on olnud õpetajaks Väike-Maarja mail (perekonnanimi)
- 20 - 23 - Adam Johann von Krusensterni oodatud külaline Kiltisi lossis, kelle sugulastele kuulus Lasila mõis (perekonnanimi)
- 24 - 35 - Kiltisi mõisa omanik 1784. aastast, kes ehitas praeguse varaklassitsistlikus stiilis peahoone ja kelle perekonnavapp kaunistab frontooni (perekonnanimi)
- 36 - 44 - lastekirjanik, kelle ühes teoses kajastuvad Liiduri ja Vao küla poiste omavahelised tülid (ees- ja perekonnanimi)
- 45 - 59 - Kiltisi mõisa omanik Liivi sõja ajal, kelle nimest on tulnud kohanimi Kiltisi
- 60 - 72 - tuntud kunstnik, kes elas Varangu mõisa valitsejamajas (ees- ja perekonnanimi)
- 73 - 83 - kirjanik, kes elas ja töötas Kiltisis (ees- ja perekonnanimi)
- 84 - 96 - mõisakool Lääne-Virumaal